

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yugoslavie

Medunarodni
krivični sud za
bivšu Jugoslaviju

Press Release . Communiqué de presse . Saopštenje za javnost

(Isključivo za medije. Nije službeni dokument.)

TRIAL CHAMBER

CHAMBRESDE 1ere INSTANCE

PRETRESNO VIJEĆE

Hag, 9. oktobar 2001.

JL/P.I.S./628-t

PRESUDA O KAZNI U PREDMETU "ČELEBIĆI":

HAZIM DELIĆ OSUĐEN NA 18 GODINA ZATVORA ZDRAVKO MUCIĆ NA 9 GODINA ZATVORA I ESAD LANDŽO NA 15 GODINA ZATVORA

Predsjedavajući sudija Pretresnog vijeća III, sudija Richard May, pročitao je na pretresu u utorak, 9. oktobra 2001. sljedeći sažetak Presude o kazni:

Svrha ove rasprave je proglašenje preinačenih kazni u ovom predmetu. Ovo što slijedi jeste sažetak pismene presude, koji u njoj inače nije sadržan.

Optuženima je prvobitno Pretresno vijeće II izreklo kazne na završetku glavnog pretresa u novembru 1998. godine. Nakon toga Žalbeno vijeće je dopustilo žalbe na osudujuće presude i kaznu, te uputilo Pretresnom vijeću na razmatranje pitanje da li treba preinačiti, i kako, kazne izrečene trojici optuženih.

Kontekst

Trojici optuženih sudeno je zajedno sa četvrtom osobom, Zejnilem Delalićem, kome je izrečena oslobođajuća presuda. Sva četvorica optužena su u većem broju tačaka za teške povrede Ženevske konvencije iz 1949. po članu 2 Statuta Medunarodnog suda i za kršenja zakona i običaja ratovanja po članu 3. Optužbe su proizašle iz događaja koji su se zbili u zatvoru-logoru Čelebići u srednjoj Bosni i Hercegovini. Utvrđeno je da su trojica optuženih imali sljedeće uloge:

- (a) Mucić je bio komandant logora, i proglašen je krivim kao nadređeni za zločine koji su počinili njegovi podređeni, uključujući ubistvo, mučenje i nečovječno postupanje, a kao lično odgovoran za protivpravno zatočenje civila.
(Osuden je na ukupno sedam godina zatvora.)
- (b) Delić je bio zamjenik komandanta logora, i proglašen je krivim kao lično odgovoran za zločine koji uključuju ubistvo, mučenje i nečovječno postupanje.
(Osuden je na 20 godina zatvora.)
- (c) Landžo je bio stražar u logoru, i proglašen je krivim kao lično odgovoran za zločine koji uključuju ubistvo, mučenje i surovo postupanje.
(Osuden je na 15 godina zatvora.)

Žalbeno vijeće je potvrdilo osudujuće presude svim optuženima po članu 2, ali smatralo je da u slučaju kao što je ovaj, kad je optuženom za isto postupanje dokazana krivica i po članu 2 i po članu 3, osudujuće presudu treba donijeti samo po članu 2, a optužbe po članu 3 odbaciti. Stoga je Žalbeno vijeće odbacio kumulativnu osudujuću presudu po osnovi člana 3 za svu trojicu optuženih. Vijeće je uvažilo "da su dužina kazne i način izricanja mogli biti drugačiji da Pretresno vijeće nije izreklo dvostrukе osudujuće presude" i vratilo pitanje odmjeravanja kazne na postupak Pretresnom vijeću da razmotri treba li, i na koji način, uskladiti prvobitne kazne izrečene optuženima sa činjenicom da su kumulativne tačke optužnice odbačene. Žalbeno vijeće je naglasilo da to ne podrazumijeva potpuno novu raspravu o pitanju kazne, nego da će Pretresno vijeće razmotriti da li kaznu treba mijenjati nakon što obje strane dobiju priliku da u vezi s tim iznesu relevantne argumente.

Žalbeno vijeće je takođe poništilo osudujuću presudu Deliću po dvije tačke optužnice za ubistvo jednog zatočenika, ali je potvrdilo presudu istom optuženom po osnovi drugih tačaka koje se

Adresa na Internetu: <http://www.un.org/icty>

Public Information Services/Press Unit/Služba za informiranje javnosti

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31 70 512 5356; 512 5343 Fax: +31 70 512 5355

odnose na druge incidente. Vijeće je reklo da bi trebalo, kad se predmet vrati na postupak, da novo pretresno vijeće razmotri na koji način treba prilagoditi kaznu nakon što je optuženom ukinuta osudujuća presuda po te dvije tačke optužnice.

Žalbeno vijeće je usvojilo žalbu optužbe na kaznu od sedam godina zatvora izrečenu Muciću, zbog toga što kazna nije dovoljno uvažavala težinu djela i nije na primjereni način odražavala ukupnost Mucićevog krivičnog ponašanja. Vijeće je takođe smatralo da je Pretresno vijeće pogriješilo kad je činjenicu da Mucić nije svjedočio prilikom izricanja kazne spomenulo na način koji zaista ostavlja mogućnost da se to protumači kao otežavajuća okolnost. Pitanje izricanja primjerene, revidirane kazne prepušteno je novom Pretresnom vijeću, uz uputstvo da to vijeće razmotri da li je pogreška Pretresnog vijeća uticala na kaznu i na koji način, i uz napomenu da bi Žalbeno vijeće odgovarajućom kaznom smatralo desetak godina zatvora, da nije potrebno uskladiti kaznu sa činjenicom da su odbačene kumulativne tačke optužnice.

Kazna

Pretresno vijeće će se sada pozabaviti pitanjem primjerih kazni za trojicu optuženih, počevši od Mucićevog predmeta. U razmatranju pitanja kakva bi revidirana kazna u njegovom slučaju bila primjerena, Pretresno vijeće obavezuje odluka Žalbenog vijeća da je njegova kazna bila neadekvatna te se ne može ne osvrati na nju. Mada Pretresno vijeće nije vezano time što je Žalbeno vijeće naznačilo koju kaznu smatra odgovarajućom, sasvim je jasno da tu naznaku treba uzeti u obzir. U takvim okolnostima, pred Pretresno vijeće se postavlja pitanje da li su strane iznijele neki razlog zbog kojeg bi vijeće trebalo odstupiti od naznačenog. Pretresno vijeće nalazi da nije predočen nijedan takav razlog.

Što se tiče negativnog načina na koje je prvo Pretresno vijeće spomenulo da da Mucić nije svjedočio na sudenju, ovo Pretresno vijeće ne može utvrditi kakav je tačno učinak, ako ga je uopšte bilo, taj komentar imao na odmjeravanje kazne. Međutim, ovo Pretresno vijeće nije u poziciji da kaže da to nije imalo nikakav učinak. U takvim okolnostima ovo Pretresno vijeće smatra da bi prvo bitnu kaznu, zato što je ovo moglo imati neki učinak, trebalo smanjiti. To se, međutim, može postići i malim smanjenjem, te Pretresno vijeće odgovarajućom kaznom smatra jedinstvenu kaznu od devet godina zatvora.

Sljedeći je Delićev predmet. Pretresno vijeće je upućeno da razmotri treba li, i na koji način, preinačiti presudu koja mu je izrečena, jer mu je poništена osudujuća presuda po osnovi tačaka optužnice 1 i 2. Te tačke odnosile su se na hotimično lišavanje života/ubistvo jednog zatočenika koje je bilo posljedica premlaćivanja. Optuženi ipak ostaje osuden za jedno djelo hotimičnog lišavanja života (i u ovom slučaju premlaćivanjem), djelo hotimičnog nanošenja velikih patnji (i u ovom slučaju premlaćivanjem), dva djela mučenja radnjom silovanja, i djelo nečovječnog postupanja prema zatočenicima upotrebom električne naprave. Izrečena mu je kazna od ukupno 20 godina zatvora.

Razmotrivši sve te faktore, Pretresno vijeće smatra da je, nakon žalbe koju je uložio, ukupnost krivičnog postupanja optuženog nešto manja. Međutim, to smanjenje je neznatno u poređenju sa veoma velikom težinom djela za koja je optuženi i dalje osuden. Stoga Pretresno vijeće smatra da bi sadašnja kazna umanjena za dvije godine korektno odražavala ukupno krivično postupanje optuženog, za koje je dakle primjerena jedinstvena kazna od 18 godina zatvora.

I na kraju, Pretresno vijeće je razmatralo treba li i na koji način preinačiti kazne u svjetlu odbacivanja kumulacije osudujućih presuda. Do ovog predmeta, praksa na Medunarodnom sudu predviđala je mogućnost da optuženi bude osuden za kumulativna djela, ali da se kazne za njih izrečene služe istovremeno, kako bi se izbjegla nepravednost prema prema optuženom. Prvo Pretresno vijeće je u skladu s tom praksom izreklo kumulativne osudujuće presude, ali i odredilo da se kazne koje će iz njih proisteći služe istovremeno.

Upućujući ovaj predmet na postupak, Žalbeno vijeće je napomenulo da bi konačna kazna trebala odražavati ukupnost kažnjivog ponašanja i sveukupnu odgovornost krivca, te da se to može postići izricanjem jedne ili više kazni (koje će teći konsekutivno ili paralelno), o čemu će po vlastitom nahodenu odlučiti Pretresno vijeće.

Ovo Pretresno vijeće smatra da argument po kojem, zato što je smanjen broj osudujućih presuda, treba smanjiti i kaznu, nije - po mišljenju ovog Pretresnog vijeća - pravi argument. U slučaju ovih optuženih, ukupnost njihovih zločinačkih postupaka nije postala manja time što je ukinuta kumulacija osudujućih presuda. Prvo Pretresno vijeće je upravo taj faktor imalo u vidu odmjeravajući kazne za koje je jasno da bi one bile iste i da osudujuće presude nisu kumulativne prirode. Prema tome, iz ovog se razloga prvobitno izrečene kazne neće preinaciti.

Dispozitiv

Pretresno vijeće smatra da će se ovaj predmet najbolje riješiti izricanjem jedinstvene i globalne kazne svakom od optuženih, koja će, u slučaju svakog pojedinog optuženog, odražavati ukupnu kažnjivost i krivicu optuženog.

Molim Vas, ustanite.

Stoga vas Pretresno vijeće osuđuje na kazne kako slijedi:

Zdravka Mucića na devet godina zatvora;

Hazima Delića na 18 godina zatvora;

i Esada Landža na 15 godina zatvora.

Period koji su optuženi proveli u pritvoru Međunarodnog suda oduzet će se od trajanja kazne.
